

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814210255
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3814210255.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyňi: A. J., bytom J. M. P. XXX/XX, J., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, právne zastúpený JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 222,94 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 15C/122/2014-71 zo dňa 16. októbra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Odporkyňi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

V záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh v celom rozsahu a uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania, a to trovy právneho zastúpenia vo výške 55,92 Eur. Rozhodnutie, ktoré po právnej stránke odôvodnil ust. § 101, § 37 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, ďalej ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a ust. § 10 ods. 1, 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška), založil na tom skutkovom základe, že na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0372449634 zo dňa 22.07.2005 poskytla Slovenská sporiteľňa a.s. odporkyňi ako dlžníkovi úver vo výške 150.000,- Sk, s výškou úrokovej sadzby 11,60%, poplatkom za poskytnutie úveru 3.000,- Sk, poplatkom za správu úveru 50,- Sk, výškou splátky 3.358,- Sk mesačne, splatnosťou prvej splátky dňa 10.08.2005 a konečnou splatnosťou dňa 10.07.2010. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 15.10.2012 oznamovala Slovenská sporiteľňa a.s. dlžníkovi a ručiteľovi postúpenie pohľadávky na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1175/2012/CE zo dňa 27.09.2012. Z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok vyllynulo, že na navrhovateľa bola postúpená aj pohľadávka z predmetnej zmluvy v celkovej výške 3.820,- Eur s tým, že výška omeškaných splátok bola 3.793,60 Eur. Z dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 17.01.2013 vyplynulo, že odporkyňa uznala čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej so Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava, zo dňa 22.07.2005, t.j. dlžnú sumu vo výške 2.540,38 Eur a nákladov na inkasné konanie vo výške 150,- Eur a z úroku z omeškania 8,75% ročne z uvedenej sumy od 27.09.2012 do splatnosti poslednej splátky. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci považoval návrh navrhovateľa za nedôvodný, a preto ho zamietol. V konaní nepovažoval za sporné, že odporkyňa ako dlžníčka uzavrela so Slovenskou sporiteľňou a.s. Bratislava zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 150.000,- Sk, ktorý mala

splácať v splátkach vo výške 2.258,- Sk mesačne po dobu od 10.08.2005 do 10.07.2010. Poukázal na to, že odporkyňa úver riadne nesplácala z dôvodov zmeny pomerov na jej strane. Dospel k záveru, že svojou povahou išlo o zmluvu o úvere podľa ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, zároveň i o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 238/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy a podporne i o spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že aktívna vecná legitímácia navrhovateľa bola preukázaná zmluvou o postúpení pohľadávok, pretože navrhovateľ nadobudol pohľadávku od právneho nástupcu pôvodného veriteľa. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok zistil, že dátum splatnosti pohľadávky bol ku dňu 10.07.2010, pričom dní omeškania je uvádzaných 1.264 dní. Zdôraznil, že navrhovateľ uplatnil pôvodne svoje právo aj voči ručiteľovi, ktorý však zomrel pred začatím konania, preto konanie voči nemu zastavil. Uviedol, že v návrhu uplatnil navrhovateľ len dve splátky za mesiace jún a júl 2010, pričom odporkyňa a aj vedľajší účastník vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku s odkazom na dátum splatnosti úveru a dátum začatia konania. S prihliadnutím na uvedené sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodne vznesenou námietkou premlčania dlhu odporkyňou, ktorú vzniesol v konaní tak vedľajší účastník ako i sama odporkyňa dôvodiac, že splatnosť mesačnej splátky, ktorá je predmetom konania, nastala dňa 10.06.2010 a 10.07.2010, a keďže navrhovateľ podal návrh na súd dňa 09.06.2014, bol návrh podaný po uplynutí trojročnej premlčacej doby podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti doplnil, že vzhľadom na to, že predmetná zmluva je svojim charakterom zároveň i spotrebiteľskou zmluvou, pričom na záväzky zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, a tým i ustanovenia o premlčaní, spravuje sa premlčanie takéhoto dlhu občianskym právom, pričom pokiaľ navrhovateľ poukazuje na ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, z ktorého odvodzuje použitie ustanovení o premlčaní nie podľa občianskeho práva ale obchodného práva, konštatoval, že nijako nespochybňuje, že ide o zmluvu o úvere, ktorá je absolútnym obchodom, a že na ňu dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Dospel však k záveru, že predmetná zmluva je zároveň aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere a je teda regulovaná osobitnou právnou úpravou. Zastával názor, že v prípade existencie duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať na občiansky vzťah nie podnikateľské právo ale občianske právo. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, vzhľadom na zistené okolnosti uzavretia tejto dohody, považoval túto dohodu za absolútne neplatný právny úkon predovšetkým vzhľadom na okolnosti jej uzatvárania pre rozpor s dobrými mravmi podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka a neplatnú pre neexistenciu slobodnej vôle písomne uznať dlh. Považoval za zrejmé, že len a len z iniciatívy navrhovateľa bola vyhľadaná odporkyňa s tým, že dojednáva len splátky tohto úveru, pričom nebola vôbec informovaná o tom, že dlh je premlčaný a aké sú následky uznania záväzku. Pokiaľ bolo účelom návštevy dojednanie splátok, v predmetnej dohode sú síce splátky uvedené, avšak označil za evidentné, že na týchto splátkach sa účastníci nedohodli, pričom v časti 2. Dohody je vopred predtlačené vyhlásenie dlžníka o jeho vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Túto skutočnosť nemal v konaní vôbec za preukázanú. Takto deklarovaný zámer navrhovateľa dosiahnuť úspešnú vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku vyhodnotil ako nekalú obchodnú praktiku, pretože navrhovateľa ako veriteľa viedlo podľa jeho názoru k podpisu dohody to, aby docielil vymožitelnosť práva pred súdom, a nie menil pôvodný obsah zmluvy, a to dojednanie nových splátok. Poukázal na to, že Dohoda ako taká je vyhotovená vo forme predtlačeného textu, t. z. pre všetky prípady dlhov či sú v čase podpisu tejto listiny premlčané, alebo nie a uzatvorenie tejto dohody nevyjadruje vôľu konajúcej osoby podpísať aj uznanie záväzku a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ust. § 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti. Uznanie dlhu nemohlo podľa jeho názoru platne nastať v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka, pretože odporkyňa nevedela o premlčaní dlhu tak, ako to vyžaduje uvedené ustanovenie. Vzhľadom na uvedené považoval dohodu za neplatný právny úkon jednak z dôvodu nedostatku vôle na strane odporkyne a jednak pre rozpor s dobrými mravmi, a to i pre rozpor s ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ako takúto praktiku veriteľa označuje za nekalú obchodnú praktiku ust. § 8 ods. 4 citovaného zákona, preto návrh zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. dôvodiac, že v konaní bola úspešná odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne s tým, že vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom JUDr. Bohdanom Jakubisom, pričom išlo o trovy právneho zastúpenia z hodnoty sporu 222,94 Eur, kedy odmena za jeden úkon právnej služby podľa ust. § 10 ods. 1, 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. predstavovala sumu 19,92 Eur a išlo o úkony - prevzatie a príprava zastúpenia a písomné vyjadrenie zo dňa 06.10.2014 v sume 19,92 Eur, zakaždým spolu s režijným paušálom, celkom v sume 55,92 Eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočne zisteného skutkového stavu. Zastával názor, že súd prvého stupňa na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko považoval za potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka dôvodiac, že zmluva o úvere predstavuje absolútny obchodno-závazkový vzťah. Zdôraznil, že predmetná úverová zmluva bola uzatvorená dňa 22.07.2005, pričom v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka. Vychádzal z toho, že keďže zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku, na účastníkov takejto zmluvy sa nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ust. § 879f ods. 3 Občianskeho zákonníka. Zastával názor, že novelizovaným ust. § 52 ods. 1 sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01.01.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01.01.2008. Dospel tak k záveru, že právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 01.01.2008 sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov. Na podporu svojej argumentácie poukázal v danej súvislosti na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011, ďalej uznesenie sp. zn. 6 M Cdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21.11.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/138/2013 zo dňa 20.02.2014 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/64/2013 zo dňa 30.09.2014. Rovnako nesúhlasil s priznaním trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi dôvodiac, že v danom prípade bola na mieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., keďže ide o drobný spor. Vyjadril presvedčenie, že v prípade trov vedľajšieho účastníka nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, pričom nepriznaním náhrady trov konania súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, v súvislosti s čím poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/2003. Zastával názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa ust. § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Považoval za zrejmé, že na to, aby mohlo združenie naplňať svoje ciele a vykonávať svoju činnosť, musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou, ako aj personálnou základňou, minimálne v rozsahu zabezpečenia možnosti vykonávania základných proklamovaných cieľov. Mal za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Zdôraznil, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného mal za zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, podľa jeho názoru iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzujem dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie návrhu navrhovateľ v plnom rozsahu, resp. v zmysle ust. § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. ho zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si voči odporkyňi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní celkom vo výške 33,55 Eur vrátane DPH, a to za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania spolu s režijným paušálom.

Odporkyňa ani vedľajší účastník na strane odporkyne sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že napadnutý rozsudok je potrebné vo výroku vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov konania potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pretože je vecne správny. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolačný súd konštatuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania po zistení skutkového stavu v dostatočnom rozsahu dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto jeho rozsudok v napadnutej časti potvrdil s tým, že v podrobnostiach odkazuje na jeho odôvodnenie tak, ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dopĺňa nasledovné:

Odvolačný súd považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že súd prvého stupňa Zmluvu o splátkovom úvere č. 0372449634 zo dňa 22.07.2005 (ďalej len Zmluva o úvere) správne posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu, pretože hoci predmetom konania bol záväzok odporkyne, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere, ktorá predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na odporkyňu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a teda na právny vzťah založený Zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy (i keď sú upravené v Občianskom zákonníku) nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah. Preto na právny vzťah navrhovateľa a odporkyne založený Zmluvou o úvere súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka (čo sa týka konkrétnych práv a povinností), ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka (týkajúce sa ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľských zmlúv).

Je pravdou, že Občiansky zákonník definoval spotrebiteľské zmluvy v ust. § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> rozdielne v období od 01.04.2004 do 31.12.2007 a rozdielne v období od 01.01.2008. Podľa znenia tohto ustanovenia v období od 01.04.2004 do 31.12.2007, teda aj v čase uzatvorenia predmetnej Zmluvy o úvere účastníkmi konania (22.07.2005), zmluva o úvere, ktorá je upravená v Obchodnom zákonníku, pod definíciu spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka nespádala. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia v znení účinnom do 31.12.2007 by bolo možné dospieť k záveru, že úprava spotrebiteľských zmlúv, a teda vo svojej podstate aj ochrana spotrebiteľa, má svoje miesto len u zmlúv, ktoré sú upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, takýto výklad by však bol zjednodušený a nesprávny. Pri výklade tejto občianskoprávnej úpravy je totiž potrebné rešpektovať skutočnosť, že táto úprava vychádza z výsledkov implementácie smerníc Európskych spoločenstiev. Zákom č. 150/2004 Z. z. <aspi://module='ASPI'&link='150/2004%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorú treba využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, regulujúcim režim spotrebiteľských zmlúv. Predmetná smernica definuje spotrebiteľskú zmluvu ako zmluvu uzatvorenú medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, a vo svetle uvedeného je preto potrebné vykladať aj predmetné ust. § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.2007. Smernica č. 93/13/EHS <aspi://module='EU'&link='31993L0013'&ucin-k-dni='30.12.9999'> neurčila zmluvné typy, ktoré môžu mať povahu spotrebiteľskej zmluvy, a tak platí, že každá zmluva upravená zákonom, aj nepomenovaná zmluva, môže byť spotrebiteľskou zmluvou, ak vykazuje znaky určené smernicou.

Keďže navrhovateľ pri uzatváraní a plnení úverovej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, vystupoval v pozícii dodávateľa v zmysle ust. § 52 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a je i veriteľom v zmysle ust. § 3 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='258/2001%20Z.z.%25233'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 258/2001 Z. z. <aspi://module='ASPI'&link='258/2001%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Pretože odporkyňa pri uzatváraní a plnení predmetnej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, súd prvého stupňa ju v zmysle ust. § 52 ods. 3 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka v

uvedenom znení správne považoval za spotrebiteľa, zároveň vystupovala v pozícii spotrebiteľa aj v zmysle ust. § 3 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='258/2001%20Z.z.%25233'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 258/2001 Z. z. <aspi://module='ASPI'&link='258/2001%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Vzhľadom na to, že predmetnou Zmluvou o úvere sa zaviazal poskytnúť navrhovateľ ako dodávateľ odporkyni ako spotrebiteľovi dočasné peňažné prostriedky vo forme úveru a povinná ako spotrebiteľ sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, zmluva uzavretá medzi účastníkmi spíňa základné náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. <aspi://module='ASPI'&link='258/2001%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, keď zároveň nebolo preukázané, že by zmluva uzavretá medzi účastníkmi bola niektorou zo zmlúv vymenovaných v ust. § 1 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='258/2001%20Z.z.%25231'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zák. č. 258/2001 Z. z. <aspi://module='ASPI'&link='258/2001%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, vylúčených zo sféry aplikovateľnosti citovaného zákona. Rovnako možno v tejto súvislosti poukázať súčasne i na to, že definíciu spotrebiteľskej zmluvy obsahovalo tiež ust. § 23a <aspi://module='ASPI'&link='634/1992%20Zb.%252323a'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zákona č. 634/1992 Zb. <aspi://module='ASPI'&link='634/1992%20Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je aj zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je z nej zrejmé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvnil. Z tohto vyplýva, že aj zmluvy uzatvorené podľa iných zákonov ako Občiansky zákonník možno považovať - vzhľadom na ich povahu - za spotrebiteľské napriek tomu, že ich zákon priamo ako spotrebiteľské neoznačuje, keďže najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium povahy zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že právna úprava ust. § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 nemá taxatívny charakter (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 157/2012 zo dňa 05. februára 2013). Zmluva o splátkovom úvere je preto nepochybne vzhľadom na svoju povahu a postavenie zmluvných strán pri uzatváraní a plnení zmluvy, zmluvou spotrebiteľskou podľa ust. § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. d) <aspi://module='ASPI'&link='513/1991%20Zb.%2523261'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Obchodného zákonníka, pretože špeciálna právna úprava, ktorou sú v danom prípade ust. § 52 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%252352'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník. Z týchto ustanovení vyplýva povinnosť ex offio súdnej kontroly prijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. S prihliadnutím na uvedené nemôžu obstať odvolacie námietky navrhovateľa v tomto smere.

Z obsahu Zmluvy o úvere vyplýva, že navrhovateľ poskytol odporkyni bezúčelový úver vo výške 4.979,09 Eur (150.000,- Sk). Odporkyňa sa zaviazala splatiť úver v mesačných splátkach po 111,47 Eur (3.358,- Sk) splatných vždy k 10. dňu v mesiaci, počnúc dňom 10.08.2005, s konečnou splatnosťou úveru ku dňu 10.07.2010. Zmluva o úvere obsahovala ročnú úrokovú sadzbu 11,60 %, poplatok za poskytnutie úveru predstavoval sumu 99,58 Eur (3.000,- Sk), poplatok za správu úveru sumu 1,66 Eur (50,- Sk) mesačne a RPMN bola určená vo výške 6,39 %. Odporkyňa svoj záväzok riadne a včas nesplnila, na základe čoho sa navrhovateľ v konaní domáhal zaplatenia výlučne dvoch splátok úveru splatných od 10.06.2010 do 10.07.2010 v celkovej výške 222,94 Eur spolu s príslušenstvom.

S prihliadnutím na to, že vedľajší účastník vystupujúci na strane odporkyne, o prípustnosti vstupu ktorého právoplatne rozhodol odvolací súd na návrh navrhovateľa uznesením č.k. 5Co/25/2015-94 zo dňa 15. apríla 2015, vo vyjadrení doručenom súdu prvého stupňa dňa 08.10.2014 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, pričom obdobne námietku premlčania vzniesla aj samotná odporkyňa pri vylúčení na pojednávaní dňa 16.10.2014, súd prvého stupňa sa opodstatnene zaoberal predovšetkým tým, či námietka premlčania bola vznesená dôvodne. Na základe uvedeného dospel k správne záveru, že ak návrh na začatie konania bol na súde prvého stupňa podaný dňa 09.06.2014, bolo to jednoznačne po uplynutí trojročnej premlčacej doby v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka, plynúcej odo dňa

nasledujúceho po splatnosti jednotlivých splátok (t.j. odo dňa 11.06.2010, resp. 11.07.2010), na základe čoho je potrebné návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť ako premlčaný. Pokiaľ ide o právne posúdenie účinkov Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 17.01.2013 na plynutie premlčacej doby, ktoré navrhovateľ v odvolaní nerozporoval, odvolací súd sa stotožňuje so závermi o jej neplatnosti, ku ktorým v tejto súvislosti dospel súd prvého stupňa a na tieto v zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p. v podrobnostiach poukazuje.

Námietku navrhovateľa uvedenú v odvolaní, v zmysle ktorej sa otázka premlčania v danom prípade má posudzovať výhradne podľa relevantných ustanovení Obchodného zákonníka, nakoľko išlo o absolútny obchod, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že ochranu spotrebiteľovi zaručovalo okrem iného aj znenie ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, pričom na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu. Z uvedeného ustanovenia zreteľne vyplýva aplikovateľnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. 12. 2007 týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa. Právna úprava v čase uzavretia zmluvy nielenže zabezpečovala ochranu spotrebiteľovi v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch, ale zároveň prostredníctvom zákona č. 634/1992 Zb. (keď považovala za spotrebiteľskú zmluvu akúkoľvek zmluvu spĺňajúcu podmienku podľa § 23a ods. 1) umožňovala aj použitie ochranných ustanovení Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že hoci úver je absolútnym obchodom, v predmetnej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou Zákona o spotrebiteľských úveroch a nepochybne aj ochrannými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, keďže ide o vzťah medzi dodávateľom - obchodníkom a spotrebiteľom a ide teda o typický občianskoprávny vzťah. Za predpokladu duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je pritom dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci 5MCdo 20/2009), keďže použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, a to aj pokiaľ ide o otázku premlčania, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Na základe uvedeného treba postup súdu prvého stupňa, ktorý v prípade posudzovania vznesenej námietky premlčania postupoval podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, považovať za správny a zákonný.

Odvolací súd vyhodnotil odvolanie navrhovateľa ako nedôvodné aj v časti, v ktorej napadol výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania domáhajúc sa, aby vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhrada trov konania nebola priznaná pre ich neúčelnosť. Nestotožnil sa tak s námietkami navrhovateľa, v zmysle ktorých trovy konania vedľajšieho účastníka nemožno považovať za trovy účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva. Vedľajší účastník má právo na náhradu trov konania ako rovnocenný účastník konania, pretože ide o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporkyne), vykonával v ňom procesné úkony smerujúce k účelnému bráneniu jej práv, na ktoré ho Občiansky súdny poriadok oprávňoval, na základe čoho mu v prípade úspechu nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že vedľajší účastník do konania zákonným spôsobom vstúpil, právny zástupca zastúpenie riadne prevzal, vo veci podal vyjadrenie k návrhu na začatie konania, v ktorom vzniesol námietku premlčania, v konečnom dôsledku vedúcu k procesnému úspechu odporkyne, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Súd prvého stupňa preto správne uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 55,92 Eur tak, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, keď pri ich vyčíslívaní postupoval dôsledne podľa príslušných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, disponuje právom zvoliť si advokáta, ktorý ho bude v konaní zastupovať, v dôsledku čoho odvolací súd aj vo väzbe na výsledok sporového konania považuje vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia za účelne vynaložené. Skutočnosť, či sa vedľajší účastník v konaní nechá právne zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka, keďže ide o jeho právo vyplývajúce o.i. z článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V

danom prípade odvolací súd nevidí priestor ani pre aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p tak, ako to v odvolaní navrhol navrhovateľ, keď v preskúmvanej veci nemožno pomer medzi výškou v konaní uplatnenej pohľadávky (222,94 Eur) a konečnou sumou náhrady trov konania (55,92 Eur) v žiadnom prípade považovať za neprimeraný, v dôsledku čoho absentuje základný predpoklad vedúci k prípadnému zníženiu alebo nepriznaniu náhrady trov konania aplikáciou citovaného ustanovenia.

Pokiaľ niektoré odvolacie súdy rozhodujú iným spôsobom, takýmto rozhodovaním iných odvolacích súdov Krajský súd v Trenčíne v preskúmvanej veci viazaný nie je.

Vzhľadom k vyššie uvedenému, keď odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd nepovažoval za dôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnej odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnili a z obsahu spisu im trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.